

ΑΠΟΨΗ

Του **Θόδωρου Χατζηπαντελή**
καθηγητή ΑΠΘ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΠΗΣ

Ψήφισε περίπου ο ίδιος αριθμός πολιτών. Όσοι και το 2012 (σχεδόν 6,3 εκατομμύρια). Ο ΣΥΡΙΖΑ πήρε επιπλέον 600.000, η ΝΔ έχασε 100.000, ο ΛΣ-ΧΑ έχασε 40.000, το ΚΚΕ πήρε επιπλέον 60.000, οι ΑΝΕΛ, το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ έχασαν 170.000, 470.000 και 350.000 αντίστοιχα. Τα νεοεμφανιζόμενα κόμματα πήραν 370.000 το Ποτάμι και 150.000 το Κίνημα. Μετακινήθηκε αριθμητικά 1,1 εκατομμύριο ψήφων. Δηλαδή 17% του εκλογικού σώματος άλλαξε άποψη. Αυτό φυσικά δεν είναι ακριβές, γιατί υπάρχουν και μετακινήσεις μεταξύ των κομμάτων. Είναι το ισοζύγιο εισροών-εκροών.

Η κυβέρνηση συγκεντρώνει 41% των ψήφων και 54% των εδρών. Αυτό σημαίνει ότι τις προγραμματικές δηλώσεις της θα θεωρεί η ίδια ότι τις έχει εγκρίνει το 41% των Ελλήνων και θα τις ψηφίσει το 54% των βουλευτών. Αυτό από μόνο του έχει κάποια σημασία. Δεν δικαιούται παραδείγματος χάριν να λέει ότι "το πρόγραμμά μας το έχει ψηφίσει ο ελληνικός λαός". Στην καλύτερη περίπτωση θα το έχει ψηφίσει το 41% (μάλλον το 36% που εξέλεξε 50% των βουλευτών). Με τους παραδοσιακούς όρους Δεξιάς-Αριστεράς -ως ιδεολογικού τύπου καταβολές- το ισοζύγιο παραμένει πρακτικά μηδενικό. Τα κόμματα που τοποθετούνται στην Αριστερά πήραν 70.000 παραπάνω. Άλλωστε κανείς δεν ασχολήθηκε με το θέμα Δεξιά-Αριστερά ούτε με τους παραδοσιακούς ούτε με τους κανονικούς όρους. Ενώ βιώνουμε μία κατάσταση υπερφορολόγησης (αριστερά) και μειωμένων υπηρεσιών (δεξιά), απαιτούμε (και όλα τα κόμματα προτείνουν) μείωση φόρων (δεξιά) και αύξηση υπηρεσιών (αριστερά). Ανέφικτο... Με τους όρους φιλελευθερισμού-αυταρχισμού στα κοινωνικά θέματα τα ίδια. Μόνον 6.000 παραπάνω υπέρ του φιλελευθερισμού. Η βαθιά μπερδεμένη ελληνική κοινωνία δεν ενδιαφέρεται για τέτοια ζητήματα. Απλά "φιλελεύθερο" είναι για τον καθένα ό,τι τον βολεύει και τον συμφέρει. Παραδείγματος χάριν να παρκάρει οπουδήποτε. Να του χαρίσουν το δάνειο. Να προηγείται στην ουρά, να παίρνει 20 στις εξετάσεις του λυκείου κ.λπ. Όλα τα ωραία ελληνικά πράγματα. Τα κόμματα λένε άλλα και ψηφίζονται για άλλους λόγους. Γιατί δεν τα πιστεύει κανείς!

Αν όμως αναφερθούμε στις δύο προτάσεις διακυβέρνησης με άξονα τη συμπεριφορά μας στην Ε.Ε. και τους δανειστές, η πρόταση εθνικής περιχαράκωσης κέρδισε σχεδόν 700.000 ψήφους. Η ανάλυση των απαντήσεων 400.000 πολιτών στις ερωτήσεις του "helpmevote.gr" αναδεικνύει την αντιπαράθεση ενός ιδιότυπου εξισωτικού λαϊκισμού που κηρύττει τον εθνικό απομονωτισμό με το ευρωπαϊκό πολιτικό πνεύμα συνεργασίας. Ο ιδιότυπος αυτός λαϊκισμός εκφράζεται με πεποιθήσεις ότι "θα ήταν καλύτερα, αν είχαμε δραχμή", ότι "νόμος πρέπει να είναι το ατομικό δίκαιο του καθενός", ότι "ο απλός πολίτης είναι καλύτερος από τον πολιτικό", ότι "αγνοούνται τα λαϊκά αιτήματα". Χωρίς οι θέσεις αυτές του κοινού να ταυτίζονται με θέσεις των κομμάτων αυτών στην πλευρά του απομονωτισμού είναι κατά πλειοψηφία όσοι ψηφίζουν ΣΥΡΙΖΑ, ΚΚΕ, ΛΣ-ΧΑ, ΑΝΕΛ, ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ενώ στην πλευρά της ευρωπαϊκής συνεργασίας όσοι ψηφίζουν ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, Ποτάμι, ΔΗΜΑΡ και Κίνημα. Αυτό άλλωστε ήταν το κύριο διακύβευμα των εκλογών. Ένας ιδιότυπος εξισωτικός εθνικισμός απομόνωσης χωρίς ιδεολογικό πρόσημο εναντίον μιας πλουραλιστικής ευρωπαϊκής προοπτικής χωρίς επίσης ιδεολογικό πρόσημο. Τώρα πλέον έφτασε η ώρα των συγκεκριμένων πολιτικών. Κυρίως στην Ελλάδα. Το μέλλον θα δείξει.